

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobkyně: J. S.**, zastoupena JUDr. Renatou Volnou, advokátkou, se sídlem Pellicova 25, Brno, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 3. 2005, č. j. 22 Cad 155/2004 – 19,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně, advokátce JUDr. Renatě Volné, **se určuje** odměna za zastupování ve výši 387 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 22 Cad 155/2004 – 19 ze dne 25. 3. 2005, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 12. 2004, č. 535 126 240, jímž žalovaná zamítla žádost stěžovatelky o částečný invalidní důchod.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a tvrdí, že rozhodnutí je nezákonné, neboť krajský soud nesprávně posoudil otázku jejího důchodu, protože má nárok na částečný invalidní důchod a namítá, že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť odůvodnění postrádá zdůvodnění proč není

částečně invalidní podle § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., protože krajský soud uvedené zákonné ustanovení pouze cituje. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhuje zrušení rozhodnutí krajského soudu.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaná dne 1. 12. 2004 zamítla stěžovatelčinu žádost o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, neboť podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Brně – venkov ze dne 16. 11. 2004 není částečně invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné činnosti pouze o 25 %. Ze zmíněného posudku lékaře pak vyplývá, že posouzení zdravotního stavu stěžovatelky proběhlo v její přítomnosti na základě shromážděné zdravotnické dokumentace. Lékař měl k dispozici lékařské nálezy s výsledky vyšetření rentgenologického páteře, neurologického, v ambulanci léčby bolesti, interního, cévního a očního. Posudkově je zhodnotil se závěrem, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole XV, oddíl F, položka 2 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, protože jde o chronický vertebrogenní algický syndrom víceetážový s maximem obtíží v oblasti C, Th a LS páteře s RTG korelátům v této oblasti, s porušením statodynamické funkce páteře, nejedná se však o poruchu těžkou a není známkou radikálního postižení. Ostatní diagnózy shledal lékař posudkově nevýznamnými a stanovil míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 25 %, která zůstala neměnnou ve smyslu ust. § 6 odst. 4 a 5 vyhlášky.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka napadla rozhodnutí žalované ze dne 1. 12. 2004 žalobou a domáhala se přezkoumání zdravotního stavu na základě faktů o svém zdravotním stavu. Dále ze soudního spisu vyplývá, že krajský soud vyžádal od posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí vypracování posudku ohledně stěžovatelčina zdravotního stavu s jeho posouzením a zhodnocením míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. V posudku ze dne 2. 3. 2005, jehož vypracování byla stěžovatelka přítomna, byly kromě shrnutí zdravotnické dokumentace i výsledky vyšetření lékaři posudkové komise při jejím jednání zaměřené na udávané vertebrogenní obtíže a neurologické důsledky a problémy v levém podkolení. Po posudkovém zhodnocení všech zdravotních obtíží komise uzavřela, že není přítomno onemocnění páteře s funkčním postižením více úseků páteře s občas vystupujícími projevy nervového a svalového dráždění s omezením pohybu v postiženém úseku, omezení pro vynucené polohy a fyzicky náročné aktivity. Nejedná se o středně těžké postižení více úseků páteře recidivující silnější projevy nervového a svalového dráždění prokázané EMG vyšetřením, středně těžkou statickodynamickou insuficiencí ani o trvalé těžké postižení funkce více úseků páteře. Posudková komise uzavřela, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je postižení srovnatelné s vertebrogenním onemocněním a míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti hodnotila podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí podle kapitoly XV, oddíl F, položka 2 písm. a) 10 % a s ohledem na ostatní onemocnění a předchozí vykonávané výdělečné činnosti zvýšila hodnocení o 5 % na celkových 15 %. Na základě uvedeného uzavřela, že k datu vydání rozhodnutí žalované nebyla žalobkyně plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. a nebyla ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 nebo 2 téhož zákona, neboť nešlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 33 % a nešlo o schopnost vykonávat pro zdravotní

postižení soustavou výdělečnou činností jen za zcela mimořádných podmínek a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jí značně neztěžoval obecné životní podmínky.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí krajského soudu pak vyplývá, že krajský soud po zhodnocení provedených důkazů dospěl k závěru, že je žaloba nedůvodná, neboť k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované žalobkyně nebyla částečně invalidní podle ust. § 44 odst. 1 nebo 2 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo stanoveno postižení srovnatelné s vertebrogenním onemocněním.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastnicí řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody, které sama označuje za důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. K tomu ovšem Nejvyšší správní soud konstatuje, že svým obsahem jde spíše o námitky, které nacházejí výraz v obsahu ust. § 103 odst. 1 písm. a) a písm. d) s. ř. s., neboť stěžovatelka tvrdí, že má nárok na částečný invalidní důchod a rozhodnutí krajského soudu považuje za nepřezkoumatelné pro absenci odůvodnění, proč nebyl přiznán částečný invalidní důchod z důvodů uvedených v ust. § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Nejvyšší správní soud proto považuje stěžovatelkou uplatněné důvody podle obsahu za důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) a pro tyto důvody kasační stížnost shledává přípustnou. Za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ve stěžovatelčině případě se jedná o nepřiznání částečného invalidního důchodu pro nesplnění podmínek ust. § 43 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění, který nárok na částečný invalidní důchod váže na částečnou invaliditu a potřebnou dobu pojištění nebo částečnou invaliditu následkem pracovního úrazu. Ust. § 44 odst. 1 spojuje částečnou invaliditu s poklesem schopnosti soustavně výdělečné činnosti nejméně o 33 % a podle odst. 2 v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky. Částečný invalidní důchod jako dávka důchodového pojištění je důchodem podmíněným existencí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a rozhodnutí soudu se opírá především o odborné lékařské posouzení, jež je v řízení soudním primárně zákonem (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) svěřeno Ministerstvu práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Ty jsou oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti pojištěnců, rovněž však k posouzení poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti a k zaujetí posudkových závěrů o plné či částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Tyto posudky pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 132 o. s. ř. se zřetelem k ust. § 64 s. ř. s., přitom však takový posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na posudky posudkových komisí spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na niž posouzení invalidity, ať plné či částečné, závisí především.

Krajský soud v Brně proto nepochybil, pokud vycházel ve svém rozhodnutí z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 2. 3. 2005, který podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stanovil míru poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti podle kapitoly XV, oddíl F, položka 2 písm. a) 10 % a navýšil o 5 % pro další onemocnění na celkových 15 % a učinil posudkový závěr, že k datu vydání napadeného rozhodnutí stěžovatelka nebyla plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. a nebyla ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 nebo 2 téhož zákona. Z uvedeného vyplývá, že stěžovatelka nesplnila jednu z podmínek nároku na částečný invalidní důchod, protože se nestala částečně invalidní a nárok na částečný invalidní důchod jí tudíž nemohl vzniknout. Krajský soud v Brně posoudil správně, že stěžovatelka nemá nárok na částečný invalidní důchod, a proto je námitka podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nedůvodná. Pokud jde o námitku stěžovatelky, že chybí zdůvodnění, proč nebyl přiznán částečný invalidní důchod podle § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ani tuto námitku Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Jednou z podmínek nároku na částečný invalidní důchod je existence částečné invalidity, jak vyplývá z ustanovení shora, přičemž není rozhodné, zda jde o částečnou invaliditu podle ust. § 44 odst. 1 nebo odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Posudkový závěr o plné či částečné invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku, jsou oprávněny učinit posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. V projednávané věci posudková komise v posudkovém závěru ve svém posudku ze dne 2. 3. 2005 uvedla, že stěžovatelka nebyla částečně invalidní podle ust. § 44 odst. 1 nebo odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Učinila tak poté, co stanovila míru poklesu schopnosti soustavně výdělečné činnosti ve výši 25 % a poté, co zjistila, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stěžovatelce neztěžuje obecné životní podmínky. Skutečnost, že stěžovatelka nebyla shledána částečně invalidní podle § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. již sama o sobě vyplývá z toho, že posudková komise hodnotila zdravotní stav stěžovatelky podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. a nikoliv dle přílohy č. 4 k uvedené vyhlášce, neboť na základě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu neshledala, že by stěžovatelka trpěla zdravotním postižením značně ztěžujícím obecné životní podmínky uvedené v příloze č. 4 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. Krajský soud neměl důvod podrobněji posuzovat nepřítomnost částečné invalidity stěžovatelky podle ust. § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., neboť stěžovatelka v žalobě a ani v průběhu řízení před krajským soudem aplikaci uvedeného zákonného ustanovení nenamítala. Konečně ani v samotné kasační stížnosti námitku týkající se ust. § 44 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. nijak nekonkretizovala. Nejvyšší správní soud neshledal v postupu krajského soudu při posuzování existence uvedené částečné invalidity pochybení.

Nejvyšší správní soud nezjistil v postupu krajského soudu pochybení, které by mohlo mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, a proto námitky stěžovatelky neshledal důvodnými. Kasační stížnost není důvodná a Nejvyšší správní soud ji proto zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věci důchodového pojištění je však podle ust. § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalované, přestože měla ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Nejvyšší správní soud přiznal advokátce JUDr. Renatě Volné odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 325 Kč (1 úkon právní služby po 250 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci kasační stížnosti podle ust. § 11 odst. 1 písm. d/ vyhlášky

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů a režijní paušál po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 62 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů řízení v celkové výši 387 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu